

PROTOCOL VEILIG LEERLINGENVERVOER EN VEILIG VERVOER TEN BEHOEVE VAN DE KINDEROPVANG

Versie 24 april 2020

Inleiding: COVID-19 in Nederland, een risico op het werk

Dit protocol is opgesteld door Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV) Zorgvervoer en Taxi, de landelijke branchevereniging voor ondernemers actief in deze sectoren samen met de vakbonden FNV en CNV Vakmensen. Het is het protocol voor de sector voor het leerlingenvervoer en het vervoer ten behoeve van de kinderopvang. De sector wil op deze manier graag, passend binnen de kaders van het Kabinet en de op 21 april jl. [afgekondigde besluiten](#), meewerken om het vervoer zo goed, verantwoord en snel mogelijk weer op te kunnen starten.

In dit protocol wordt ingegaan op een aantal praktische aspecten rondom veiligheid en hygiëne waar rekening mee gehouden moet worden als het vervoer weer wordt opgestart. Conform de Arbowet is de werkgever verplicht de veiligheid en gezondheid van zijn werknemers te waarborgen en dit protocol kan daar onderdeel van zijn. Dit protocol kan worden aangepast naar aanleiding van ervaringen uit de praktijk en nieuwe inzichten of besluiten vanuit de Rijksoverheid of het RIVM. Het is een levend document. Bij de opstart van het vervoer is de sector niet gehouden aan het onmogelijke.

Introductie

Er wordt van uit gegaan dat het vervoer vanaf 11 mei a.s. opgestart kan worden. Dat betekent:

- Het speciaal basisonderwijs gaat dan volledig van start.
- Het speciaal basisonderwijs vanwege een geloofsovertuiging gaat dan, net als de rest van het basis onderwijs, op een aangepaste manier van start. Dat wil zeggen: leerlingen krijgen ongeveer de helft van hun lestijd weer les op school, in kleinere groepen. De andere helft van de tijd krijgen zij thuiswerk.
- De buitenschoolse opvang (BSO) volgt hetzelfde regime als de basisscholen. Zij zijn alleen open voor en na schooltijden. Op dagen dat kinderen naar school gaan, is de BSO voor hen beschikbaar. Op andere dagen niet.
- Het voortgezet (speciaal) onderwijs gaat nog niet van start, en komt daarom in dit document verder niet terug.

Gelet op de bepalingen in dit protocol is het van belang dat de vervoerders voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden en dat hierover tussen opdrachtgever, school, kinderopvang organisatie en vervoerder(s) duidelijke en werkbare afspraken worden gemaakt. Ook omdat er mogelijk lokaal vragen kunnen spelen, zoals: zijn er voldoende leerkrachten en zijn er voldoende chauffeurs.

Overleg in een vroeg stadium maakt het mogelijk de opstart van het vervoer goed te laten verlopen. Dat betekent dat vervoerders, scholen, kinderopvangorganisaties en gemeenten gedurende de mei vakanties beschikbaar moeten zijn om tot goede afspraken te kunnen komen.

De protocol bevat de volgende onderdelen:

1. Algemene hygiëne maatregelen
2. Algemene uitgangspunten
3. Uitgangspunten bij het ophalen en afzetten van de kinderen
4. Uitgangspunten voor de scholen en kinderopvang organisaties
5. Uitgangspunten voor de gemeenten en kinderopvang organisaties (als opdrachtgevers van het vervoer)
6. Uitgangspunten voor bedrijfslocaties

Naast dit protocol is er nog het protocol van het ministerie van I&W, Veilig en verantwoord taxi- en zorgvervoer, dat richtlijnen geeft voor het overige vervoer. En het protocol van het RIVM, Noodzakelijk zittend vervoer van personen met (klachten passend bij) COVID-19, dat geldt daar waar dit soort personen worden vervoerd.

1. Algemene hygiëne maatregelen

- a) Was regelmatig uw handen
 - 20 seconden lang met water en zeep, daarna handen goed drogen
 - Voordat u naar buiten gaat, als u weer thuis komt, als u uw neus heeft gesnoten, natuurlijk voor het eten en nadat u naar de wc bent geweest.
- b) Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
- c) Gebruik papieren zakdoekjes om uw neus te snuiten en gooi deze daarna weg
 - Was daarna uw handen
- d) Schud geen handen
- e) Houd 1,5 meter afstand (2 armlengtes) van anderen
 - Dit geldt voor iedereen op straat, in winkels en op het werk. Maar niet thuis en ook niet op straat als het mensen zijn uit uw gezin of huishouden.
 - Door 1,5 meter afstand te houden is de kans kleiner dat mensen elkaar besmetten.
 - Kinderen hoeven onderling geen 1,5 meter in acht te nemen.
- f) Heeft u verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest of verhoging tot 38 graden Celsius? Blijf thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Laat anderen boodschappen doen, of laat ze bezorgen, zorg dat een ander de hond uitlaat. Voor huisgenoten zonder klachten gelden de regels die voor iedereen gelden (zie boven). Als u 24 uur lang geen klachten heeft, mag u weer naar buiten.
- g) Heeft u verkoudheidsklachten en koorts (38 graden Celsius of hoger) en/of benauwdheid: blijf thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Heeft u huisgenoten, dan mogen zij ook niet naar buiten; alleen wie geen klachten heeft, mag even boodschappen doen. Huisgenoten werkzaam in cruciale beroepen en vitale processen zijn hiervan uitgezonderd; zij blijven thuis als zij klachten met koorts en/of benauwdheid hebben. Als iedereen 24 uur geen klachten heeft, mag u weer naar buiten. Voor meer informatie over de leefregels thuis: [kijk op de website van het RIVM](#).

2. Algemene uitgangspunten

- a) Vervoerders dragen er zorg voor dat de algemene hygiëne maatregelen en de andere richtlijnen van toepassing op het vervoer uit dit protocol worden nageleefd.

- b) De scholen en kinderopvangorganisaties zijn verantwoordelijk voor de naleving van de richtlijnen en protocollen die voor respectievelijk de scholen en kinderopvangorganisaties gelden.
- c) Ouders volgen de adviezen van RIVM en/of koepels van scholen/kinderopvang organisaties voor wat betreft de vraag welke kinderen naar school of een kinderopvang kunnen.
- d) Start van het vervoer t.b.v. speciaal basisonderwijs is in principe gelijk aan de wijze zoals dat vóór de corona crisis werd uitgevoerd, waarbij uitgegaan wordt van reguliere en volledige openstelling van deze scholen/kinderopvang. Aanpassingen en wensen daarop moeten zo snel mogelijk worden overlegd met de vervoerders ten behoeve van een goede uitvoering.
- e) Voor kinderen in het speciaal basisonderwijs en kinderopvang geldt dat zij niet noodzakelijk minimale 1,5 meter afstand hoeven aan te houden (ten opzichte van elkaar), tenzij ze klachten ontwikkelen tijdens schooluren, kinderen met klachten blijven thuis. De chauffeur kan het vervoer dan ook op de reguliere manier uitvoeren, dat wil zeggen dat alle handelingen (denk aan gordel omdoen, rolstoel vastzetten etc.) door de chauffeur kunnen worden gedaan. Ouders dan wel personeel van school- of kinderopvang doen dat niet. Extra maatregelen (waaronder het dragen van persoonlijke beschermingsmaatregelen of het plaatsen van een fysieke afscheiding tussen chauffeur en kinderen zijn niet nodig.
- f) Leerlingen die door de ouder normaal gesproken van hand in hand worden overgedragen of dragend worden overgedragen kunnen niet worden vervoerd. Hierbij is de minimale afstand van 1,5 meter tussen ouder en chauffeur immers niet in acht te nemen.
- g) Chauffeurs die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk (keuze medewerker in overleg met de werkgever); chauffeurs met gezinsleden die in een risicogroep vallen kunnen worden vrijgesteld van werk (keuze medewerker in overleg met de werkgever)
- h) Chauffeurs zijn voorzien van bijvoorbeeld desinfectiemiddel of –doekjes om handen te kunnen reinigen, mocht zich een onvoorziene omstandigheid voordoen.
- i) Zolang het voertuig uitsluitend en alleen gebruikt wordt voor het leerlingen- en/of kinderopvang vervoer is het niet noodzakelijk dat na elke route het voertuig gereinigd moet te worden. Indien een voertuig hier niet alleen voor gebruikt wordt, zal het voertuig tussendoor wel gereinigd moeten worden.

3. Uitgangspunten bij het ophalen en afzetten van de kinderen

- a) Zorg er voor dat kinderen buiten klaar staan voordat de chauffeur komt voorrijden met het voertuig.
- b) Respecteer als ouders en personeel van school/kinderopvang dat rondom het voertuig de minimaal 1,5 meter wordt gerespecteerd. Kom niet in het voertuig. Laat de chauffeur (waar nodig) helpen met het in- en uitstappen, de gordels om doen, rolstoelen vastzetten e.d.
- c) Ga als chauffeurs bij ouders thuis, op scholen of kinderopvang organisaties niet (mee) naar binnen. Houd ook buiten het voertuig ten opzichte van de kinderen en volwassenen zo veel mogelijk de minimaal 1,5 meter in acht. Blijf niet ‘hangen’ en kom niet onnodig vroeg bij scholen aan. In geval van wachten op de kinderen, blijf bij of in je voertuig.
- d) Als de chauffeur twijfels heeft of een kind ziek is, neemt deze contact op met het bedrijf om te bespreken of het kind wel of niet mee kan. Zo nodig overlegt het bedrijf met de school om te bepalen welke afspraken daarvoor gelden op school.

4. Uitgangspunten voor de scholen en kinderopvangorganisaties

- a) Neem voldoende tijd in acht om invulling te geven aan de opstart van het vervoer van en naar scholen en van en naar instellingen. Zodra er plannen zijn om vervoer op te starten, betrek de vervoerder(s), en ook de gemeenten (zijn bij het vervoer van en naar scholen opdrachtgever van het vervoer) daar direct bij, en stem af, met in achtneming van dit protocol, op welke wijze het vervoer, binnen welke termijn, verantwoord en veilig is op te starten. De beschikbaarheid van voldoende voertuigen, maar ook de beschikbaarheid van voldoende chauffeurs speelt hierbij een belangrijke rol.
- b) Aangezien voor kinderen in het onderwijs en de kinderopvang onderling geen 1,5 meter in acht hoeven te nemen, zal het vervoer in principe volgens de gebruikelijke planning en routes (zoals dat van toepassing was voor de corona crisis) opgestart worden. Als iets anders nodig is (omdat een school bijvoorbeeld niet volledig kan starten): maak maatwerk afspraken met de vervoerder(s) over hoe dat verder vorm te geven.
- c) Stel ophaal- en afzetprocedures op bij scholen en kinderopvang organisaties i.v.m. het respecteren van de 1,5 meter regel. En communiceer met de vervoerders welke (hygiëne) protocollen binnen de scholen en kinderopvang organisaties zelf worden gebruikt. Richt wanneer mogelijk in overleg met scholen en wegbeheerder duidelijk afgebakende afzet- en ophaalplekken in die zodanig zijn ingericht dat taxi's zo veel als mogelijk meteen door kunnen rijden.

5. Uitgangspunten voor de gemeenten en kinderopvang organisaties (als opdrachtgevers van het vervoer)

- a) De opstart van vervoer vraagt inspanning en aanpassing van alle betrokken partijen. Vervoerders willen graag, binnen de gestelde kaders en randvoorwaarden bijdragen aan het weer opstarten van het vervoer. Deze kaders en randvoorwaarden hebben consequenties die in gezamenlijkheid besproken moeten worden om in gezamenlijkheid tot oplossingen en een werkbare situatie te kunnen komen.
- b) Neem voldoende tijd in acht om invulling te geven aan de opstart van het vervoer van en naar scholen en van en naar instellingen. Zodra er plannen zijn om vervoer op te starten, betrek de vervoerder(s) daar direct bij, en stem af, met in achtneming van dit protocol, op welke wijze het vervoer, binnen welke termijn, verantwoord en veilig is op te starten. De beschikbaarheid van voldoende voertuigen, maar ook de beschikbaarheid van voldoende chauffeurs speelt hierbij een belangrijke rol.
- c) Overleg tussen vervoerders, instellingen, scholen en opdrachtgevers op lokaal/regionaal niveau is cruciaal om zicht te krijgen in welke aanpak men wil hanteren en wat dat voor het vervoer betekent.

6. Uitgangspunten voor bedrijfslocaties

Leef de volgende richtlijnen na en bespreek deze voorafgaand aan het werk met uw werknemers en/of collega's / zorg voor een goede communicatie hierover binnen het bedrijf:

- a) Waar de aard van werkzaamheden het toelaat, wordt werk vanuit huis gedaan.
- b) Stel een corona verantwoordelijke aan op het bedrijf c.q. per vestiging. Dit kan een preventiemedewerker zijn.
- c) Houd zoveel mogelijk 1,5 meter afstand.

- d) Pas het werk aan op de 1,5 meter afstand en richt de werkruimte hierop in. Maak op een plattegrond zichtbaar waar werknemers worden geacht hun werk te doen. Eventueel en als nodig ook met een routing om te voorkomen dat mensen onnodig dicht langs elkaar heen moeten / elkaar tegen komen.
- e) Voor liften en andere kleine ruimtes: maximaal 1 persoon in deze ruimtes aanwezig.
- f) Deel afdelingen zo mogelijk op, om de kans op ziek worden van een complete afdeling / het bedrijf te verkleinen.
- g) Splits groepen werknemers tijdens lunch. Lunch zoveel mogelijk in de open lucht. En houd ook tijdens de lunch en andere pauzes de minimaal 1,5 meter in acht.
- h) Overige hygiëneregels:
 - een maximaal aantal mensen tegelijk in het toilet: gebruik de urinoirs om en om,
 - hand waarschuwbordjes op de deuren van kleine ruimtes,
 - zorg ervoor dat direct buiten de toiletten flesjes/pompjes met desinfecterende vloeistof staan,
 - dagelijks extra schoonmaken van toiletten en andere faciliteiten die gezamenlijk wordt gebruikt,
 - deurklinken goed en extra schoonhouden,
 - materiaal voor gedeeld gebruik goed reinigen, voor het desinfecteren van materialen en producten is schoonmaakalcohol van 70 % (IPA) geschikt,
 - zorg dat de ruimtes vaker schoongemaakt worden dan normaal en dat er zeep/ontsmettingsmiddel en wegwerphanddoeken aanwezig zijn.
- i) Beperk contacten met externen zo veel als mogelijk. Maak hierover afspraken met leveranciers, klanten en andere personen die de werklocatie willen bezoeken.
- j) Stel verspreide vaste tijdstippen in voor eenheden werknemers om naar werk te komen en te voorkomen dat te veel werknemers elkaar bij de ingang, lift, trap, ed. tijdens spitsuren tegenkomen
- k) Vergaderingen: alleen telefonisch of via video conferenties. Daar waar het echt noodzakelijk is: zet een maximaal aantal stoelen in vergaderruimtes om 1,5 meter afstand te waarborgen
- l) Laat de werknemers zoveel mogelijk in dezelfde teams en op dezelfde locaties/ruimtes werken, zodat men niet telkens met anderen in contact komt.
- m) Spreek elkaar (streng) aan op (gevaar onderschattend) afwijkend gedrag en corrigeer elkaar. Neem je verantwoordelijkheid voor jezelf en collega's. Stel vragen en meld problemen bij je leidinggevende.

'Angst voor corona' is geen reden voor verzuim of uitval. Maar ga hierover wel in gesprek met de werknemers die aangeven met zorgen hierover te zitten.

Instructie en opleiden van werknemers

- a) Instrueer uw werknemers over de maatregelen die gelden op uw bedrijf en de richtlijnen die in de protocollen van het ministerie van I&W en RIVM zijn opgenomen.
- b) Herhaal deze instructies periodiek en in ieder geval als de maatregelen worden aangepast.
- c) Maak daarbij gebruik van instructies of informatie die beschikbaar is vanuit KNV, FNV, CNV en andere instanties.

Voor bezoekers (inclusief leveranciers en werknemers) aan het bedrijf

Voor de ondernemers:

- a) Hang de hygiëne regels die gelden op het bedrijf aan de buitenkant van het bedrijf en herhaal deze ook binnen bij de receptie, werkplaats of andere ingang waar bezoekers het pand kunnen betreden.
- b) Maak de hygiëne regels ook kenbaar via uw website en/of werknemersportals en digitale nieuwsbrieven.
- c) Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in het bedrijf, zo nodig ook vóór het bedrijf.
- d) Geef in receptie ruimtes en andere ontvangstruimtes het maximum aantal personen aan dat tegelijkertijd in de ruimte mag zijn. Richtlijn is maximaal 1 persoon per 10 vierkante meter vloeroppervlak. Maak dit ook via een plattegrond visueel zichtbaar.
- e) Laat leveranciers producten en bestellingen tot aan de deur afleveren, laat ze niet binnen.
- f) Zorg voor maximale hygiëne, denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de pinterminal of de afstortlocatie van contact geld.

Voor de bezoekers:

- a) Houd 1,5 meter afstand, voor het bedrijf en in het bedrijf.
- b) Kom zoveel mogelijk alleen naar het bedrijf, reis niet samen of met collega's.
- c) Kom niet naar het bedrijf als je verkouden bent of griepklachten hebt.
- d) Houd het bezoek zo kort mogelijk.
- e) Was handen voor-en na het bezoek als dat hygiënisch mogelijk is en als dat niet mogelijk is draag wegwerphandschoenen.
- f) Volg altijd de aanwijzingen van het personeel.
- g) Lever producten en bestellingen tot aan de deur, ga niet naar binnen.